

Механізм незалежного звітування

Огляд плану дій:
Україна 2023-2025

Open
Government
Partnership

Independent
Reporting
Mechanism

Зміст

Розділ I: Огляд плану дій на 2023–2025 роки	2
Розділ II: Перспективні зобов'язання в Плані дій України на 2023-2025 роки	4
Розділ III. Методологія та показники МНЗ	18
Додаток 1. Дані щодо зобов'язань	21
Додаток 2 Процес спільної розробки плану дій	23

Дисклеймер: Ця публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Механізму незалежного звітування (МНЗ) і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу. Оцінки МНЗ проводяться незалежно у співпраці з дослідниками певної країни, переглядаються персоналом МНЗ і контролюються Міжнародною експертною групою (МЕГ) для забезпечення незалежності, об'єктивності та науково обґрунтованих досліджень.

Funded by the
European Union

Independent
Reporting
Mechanism

Розділ I: Огляд плану дій на 2023–2025 роки

Шостий план дій України містить зобов'язання щодо прозорості та участі в процесах відновлення, узгодження українського законодавства із законодавством Європейського Союзу (ЄС) та відновлення доступу до інформації. Більшість зобов'язань буде включено до правової бази, щоб забезпечити їхню стійкість за межами донорської підтримки. Успішна реалізація зобов'язань залежить зокрема від сталої підтримки місцевих і міжнародних партнерів.

Шостий план дій України включає 10 зобов'язань. Деякі з цих зобов'язань спрямовані на розв'язання проблем, спричинених повномасштабним військовим вторгненням Росії в лютому 2022 року, насамперед щодо прозорості та участі громадськості у проєктах відбудови та відновлення доступу до відкритих даних, які були тимчасово закриті через повномасштабне вторгнення. Процес євроінтеграції України також вплинув на план дій — зважаючи на отримання Україною статусу кандидата у червні 2022 року¹.

Зобов'язання 5 спрямоване на узгодження законодавства України із законодавством ЄС, в той час як інші зобов'язання спрямовані на інтеграцію із законодавством і директивами ЄС, зокрема у сфері відкритих даних і відкритої науки. Зобов'язання, що стосуються відкритої науки, молодіжної політики та прозорості у видобувній галузі залишаються з попереднього плану дій. Більшість зобов'язань пов'язані з чинним законодавством та/або включають ухвалення відповідних НПА, які створять міцну законодавчу базу для сталої реалізації.

Координаційна рада — багатосторонній форум України — активніше брала участь у розробці плану дій порівняно з попереднім циклом спільної розробки. Члени від

неурядових організацій у новому складі Ради представляли більш розмаїті сфери експертизи. Процес спільної розробки був організований за допомогою онлайн-каналів, і участь у ньому брали різні зацікавлені сторони. Було багато можливостей долучитися — зокрема шляхом онлайн-консультацій, тематичних зустрічей, письмових пропозицій та відгуків щодо чорнової версії плану дій.

Представники громадянського суспільства високо оцінили зусилля Кабінету Міністрів щодо підтримки процесу OGP в Україні попри поточне вторгнення². Вони особливо підкреслили

РЕЗЮМЕ

Участь з: 2011

Кількість зобов'язань: 10

Огляд зобов'язань:

- Зобов'язання з перспективи відкритого уряду: 10 (100%)
- Зобов'язання зі значним потенціалом: 3 (30%)
- Перспективні зобов'язання: 4 (40%)

Сфери політики

Продовжені з попередніх планів дій:

- Видобувна промисловість
- Участь молоді
- Відкриті дані
- Прозорість в інфраструктурних проєктах
- Відкрита наука

Нові сфери в цьому плані дій:

- Відбудова та розвиток
- Прозорість і доброчесність у вищій освіті

Відповідність мінімальним вимогам OGP до спільної розробки: Так

Зобов'язання 1 щодо цифрового інструменту для управління відбудовою та 9 — щодо відкритих даних — як найбільш цінні, і МНЗ дійсно оцінив ці зобов'язання як перспективні в цьому Огляді плану дій, оскільки вони мають високий потенціал зменшити корупцію в проєктах відбудови та відновити доступ громадськості до даних, важливих для антикорупційної діяльності. Зобов'язання 2 щодо геоінформаційної системи для моніторингу та оцінки регіонального та громадського розвитку та Зобов'язання 6 щодо єдиної платформи для інформації та участі молоді також оцінюються як перспективні.

Як і в попередніх планах дій, міжнародні донорські організації та українське громадянське суспільство надаватимуть значну підтримку уряду для виконання зобов'язань³. Постійна підтримка з боку цих зацікавлених сторін, а також подальший розвиток потенціалу урядових та інших партнерів стануть ключовою складовою успішної реалізації та довгострокової стійкості результатів зобов'язань вже після завершення циклу плану дій.

¹ "Ukraine," Council of the European Union, <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/enlargement/ukraine>.

² Олексій Орловський (МФ «Відродження»), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 21 березня 2024 р.; Олеся Архипська (Transparency International Україна та співголова Координаційної ради), інтерв'ю з дослідником МНЗ, березень 2024 р.; Віктор Нестуля (проєктний офіс DREAM), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 26 березня 2024 р.; Андрій Гнап (Waste Ukraine Analytics), інтерв'ю з дослідником МНЗ, березень 2024 р.; Оксана Косенко (Програма розвитку ООН), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 2 квітня 2024 р.

³ До таких організацій належать проєкт «Прозорість і підзвітність у публічному управлінні та послугах» (TAPAS), наступником якого став проєкт «Підтримка цифрової трансформації» (DTA), що фінансується USAID та UK Aid/UK Dev і реалізується фондом «Євразія», проєкт «Мріємо та діємо», заснований USAID, що фінансується IREX, Фонд «Східна Європа», проєкт EU4Digital та Open Contracting Partnership (OCP), проєкт «Децентралізація забезпечує кращі результати та ефективність» (DOBRE), що фінансується USAID, а також Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу, Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні, Міжнародний фонд «Відродження» та Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ).

Розділ II: Перспективні зобов'язання в Плані дій України на 2023-2025 роки

У наступному огляді розглянуто чотири зобов'язання, які МНЗ визначив як найбільш перспективні. Перспективні зобов'язання стосуються сфери політики, яка є важливою для зацікавлених сторін або національного контексту. У них повинна бути можливість перевірки, вони повинні відповідати цінностям відкритого уряду й мати поміркований чи значний потенціал для досягнення результатів. У цьому огляді також наведено аналіз викликів, можливостей та рекомендацій щодо сприяння вивченню та впровадженню цього плану дій.

Таблиця 1. Перспективні зобов'язання

Перспективні зобов'язання
1. Впровадження ефективного цифрового інструменту управління проектами відбудови об'єктів інфраструктури, будівництва та нерухомого майна У цьому зобов'язанні підтримується створення цифрової платформи для проектів реконструкції, що забезпечує прозорість планування, реалізації та моніторингу проектів.
2. Здійснення моніторингу розвитку регіонів і територіальних громад Це зобов'язання передбачає створення геоінформаційного порталу, в якому будуть інтегровані показники розвитку з усіх українських регіонів і територіальних спільнот, що сприятиме візуалізації та аналізу даних.
6. Розроблення цифрової платформи «Е-молодь» У рамках цього зобов'язання буде створено єдину платформу для проектів і заходів, що стосуються молоді, де будуть надаватися інформаційні ресурси та можливості для участі.
9. Забезпечення доступу до публічної інформації у формі відкритих даних Це зобов'язання передбачає розширення доступу до відкритих даних, відновлення доступу до даних, закритих після повномасштабного вторгнення, та публікацію нових наборів даних.

Зобов'язання 1: Впровадження ефективного цифрового інструменту управління проектами відбудови об'єктів інфраструктури, будівництва та нерухомого майна

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури; Агентство відновлення

Повний опис доступний у Зобов'язанні 1 в Плані дій України на 2023–2025 роки:

<https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-2020-2022>

Контекст і цілі

На відбудову та відновлення України від наслідків повномасштабного військового вторгнення Росії було спрямовано значну міжнародну підтримку, що підкреслює важливість прозорої реалізації проектів відбудови. У 2022 році коаліція з 50 місцевих та міжнародних організацій, спрямованих на просування цілісності та сталості відновлення України (RISE), запропонувала створити систему для управління проектами реконструкції. 26 серпня 2022 року Міністерство інфраструктури (згодом перетворене на Міністерство з питань громад, територій та розвитку інфраструктури України) підписало меморандум про співпрацю з RISE Ukraine щодо запровадження електронної екосистеми управління реконструкцією¹. У листопаді 2022 року Кабінет міністрів прийняв постанову №1286, якою

починається пілотування єдиної системи². Цю платформу назвали Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management (DREAM)³. У 2023 році міністерство спільно з Агентством відновлення та Open Contracting Partnership (OCP) створили проєктний офіс DREAM, який відповідає за розробку та впровадження системи та допомагає громадам з використанням системи⁴. Систему було розроблено у рамках проєкту OCP за підтримки уряду Британії та пізніше — уряду Німеччини через Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ), а також через проєкт «Підтримка цифрової трансформації» від UK Dev Digital, що реалізується Eurasia Foundation. Як і у випадку з Prozorro та Prozorro.Sale, управління електронною системою DREAM поступово передається державі у міру її розвитку⁵.

DREAM об'єднає весь цикл проєктів, зокрема опис, обґрунтування, планування, кошторис, оцінку, фінансування, закупівлі, укладання контрактів, реалізацію, оплату роботи та завершення. Виконавці (місцеві громади, регіональні та національні органи влади) можуть додавати свої проєкти та завантажувати відповідну інформацію та документи. Зареєстровані донорські організації також можуть використовувати платформу для оголошення відкритих конкурсів, спілкування з ініціаторами проєктів і моніторингу реалізації, в той час як інші організації можуть зареєструватися як незалежні рецензенти⁶. Усі дані збираються та публікуються відповідно до Стандарту відкритих даних про контракти (OCDS)⁷. DREAM пов'язана з іншими державними реєстрами та системами, такими як Реєстр пошкодженого та знищеного майна, Електронне будівництво, Єдиний державний реєстр, Prozorro, spending.gov.ua, ProIFI, OpenBudget, Реєстр юридичних осіб, а пізніше її буде пов'язано з геоінформаційною системою (ГІС), Дією та іншими системи для передачі інформації єдиним каналом та автоматичного отримання інформації на етапі реалізації⁸. Хоча система насамперед призначена для відбудови, керівник проєктного офісу DREAM зазначає, що також вона включатиме інші державні проєкти, в які залучаються інвестиції⁹. Основні етапи цього зобов'язання включають розробку підзаконних актів, у яких буде чітко прописано функціонал і компоненти платформи та зони відповідальності відповідних органів, а також тестування платформи та навчання користувачів щодо її використання.

Потенційна результативність: Значна

Зацікавлені сторони відзначають, що це зобов'язання належить до найважливіших у плані дій. Громадяни можуть знайти на платформі свій регіон чи громаду та відстежити реалізацію, витрати та звіти про проєкти на місцевому рівні. DREAM також забезпечить єдине вікно інформації про конкретні проєкти, підвантажуючи її з інших реєстрів і від виконавців у зручний спосіб, надасть модуль аналітики, функції легкого пошуку і сортування, а також інформацію про ризики. Окрім надання інформації про проєкти, новий модуль, який зараз розробляється, дозволить громадянам подавати ідеї проєктів, залишати відгуки, брати участь в електронних опитуваннях і голосувати за проєкти¹⁰.

Станом на кінець 2023 року Світовий банк та уряд України оцінювали, що на відновлення України потрібно буде 486 мільярдів доларів США¹¹. Опитування 2023 року показало, що 79% українців непокоїть недостатній контроль над відбудовою, що призводить до розкрадання та використання неякісних матеріалів, а ще 75% побоюються відновлення відмивання коштів на масштабних проєктах. Понад 70 відсотків респондентів вважають за необхідне контролювати виконання робіт, витрати та інформацію про підрядників та відповідальних осіб для запобігання корупції¹². DREAM може розв'язати й ці проблеми,

уможлививши ретельніший моніторинг детальної інформації про реалізацію проєктів відбудови.

Оскільки уряд планує зробити систему DREAM обов'язковою для всіх проєктів відбудови, МНЗ вважає, що це зобов'язання має значну потенційну результативність¹³. Очікується, що правові норми щодо обов'язкового використання платформи уряд прийме у 2024 році¹⁴. Станом на червень 2024 року понад 1050 місцевих органів влади (значно більше, ніж 315 станом на березень 2024) вже зареєструвалися на платформі та представили свої проєкти¹⁵.

Можливості, виклики та рекомендації під час реалізації

Оскільки система DREAM націлена насамперед на регіони та громади, важливо забезпечити місцеві органи влади необхідними можливостями для використання платформи. Також важливо буде підтримувати зацікавленість громадянського суспільства та громадян у моніторингу та участі, а також їхній внесок. Щоб зменшити ці ризики, потрібно буде навчати користувачів і підтримувати проєктний офіс. Ще одним викликом стане підтримка функціонування платформи та проєктного офісу після завершення донорської підтримки. У зобов'язанні цей ризик усувається шляхом запровадження обов'язковості використання платформи для виконавців проєктів на законодавчому рівні. Крім того, уряд вніс зміни до «Фонду ліквідації наслідків воєнної агресії» для фінансування проєктів через DREAM¹⁶. Програма фінансової підтримки ЄС для України (Ukraine Facility) також надасть 50 мільярдів євро на відбудову в регіонах¹⁷. Розподіл цих коштів через DREAM уможливить покращений моніторинг та участь.

Щоб повністю реалізувати потенціал DREAM, МНЗ рекомендує такі заходи:

- Посилити модуль участі на платформі, включаючи в підзаконні акти щодо DREAM пункти, які забезпечуватимуть врахування громадської думки та можливість голосувати за найбільш доречні відгуки, подібно до Dozorro та італійською платформою OpenCoesione¹⁸.
- Вказати терміни та дорожню карту початку обов'язкового використання платформи для оприлюднення інформації про всі проєкти реконструкції та інвестицій (у тому числі ті, що фінансуються Фондом ліквідації та Ukraine Facility).
- Організувати регулярний розвиток спроможностей для регіональних і місцевих органів влади, особливо що стосується розробки проєктів, управління проєктами та застосування Стандарту даних (OCDS). Уряд може співпрацювати з громадськими організаціями на інституційній основі, щоб скористатися з їхньої поточної підтримки. Наприклад, Ініціативний центр сприяння активності та розвитку громадського почину «Єднання» поширив професійні стандарти для експертів з відбудови та підтримав відповідні заходи з розвитку потенціалу¹⁹.

Зобов'язання 2: Здійснення моніторингу розвитку регіонів і територіальних громад

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури.

Повний опис доступний у Зобов'язанні 2 в Плані дій України на 2023–2025 роки: <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-2023-2025>.

Контекст і цілі

У цьому зобов'язанні заплановано створити єдину геоінформаційну систему (ГІС) для розвитку регіонів і територіальних громад. Державна регіональна політика зі змінами від

2022 року встановлює положення щодо моніторингу цієї політики через інформаційно-телекомунікаційну систему²⁰. Постанова уряду від травня 2023 року запроваджує процедуру ГІС²¹, а технічну концепцію було розроблено у партнерстві з Антикорупційною ініціативою ЄС в Україні та Світовим банком²².

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури, а також Агентство відновлення, розроблять процедури моніторингу, запровадять використання ГІС і навчатимуть користувачів, як з нею працювати. У ГІС буде публічний інтерфейс з інформацією про регіони та громади у формі відкритих даних (зокрема дані про соціоекономічний розвиток, геопросторова інформація, а також дані про розробку та реалізацію стратегічних планів), які можна використовувати для моніторингу та аналізу реалізації програм за регіоном і громадою, а також для відстеження використання коштів. Система створюватиме автоматичні звіти на основі набору показників, а інформація візуалізуватиметься на інтерактивній карті²³.

Потенційна результативність: Значний

За даними середини 2023 року 700 підприємств переїхали в межах України, понад 5,4 мільйона осіб стали ВПО, і понад 1,4 мільйона домогосподарств постраждали від війни²⁴. ГІС дозволить користувачам аналізувати вплив цих змін на соціальні, економічні та інші показники розвитку. Вона забезпечить доступ до різних регіональних даних, зокрема даних про збитки, зміни кількості населення, кількості юридичних осіб, до соціальних послуг і функціональних типів територій. Громадянське суспільство, донорські організації та громадяни зможуть переглядати всі дані про конкретні громади чи регіони у зручній формі та відстежувати виконання стратегічних планів у кожній громаді чи регіоні. Це буде особливо корисно для вимірювання ефективності Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки²⁵, а також для інших місцевих і регіональних стратегій розвитку. ГІС буде взаємопов'язана з платформою DREAM; вона надаватиме інформацію для потреб громади та допомагатиме моніторити ефективність інвестицій. Необроблені ГІС-дані від спільноти слугуватимуть основою для пріоритизації об'єктів відбудови у DREAM²⁶. Її зв'язок з іншими системами та офіційними реєстрами уможливіть автоматичний збір даних, а узгодження з європейськими показниками забезпечить відповідність політиці євроінтеграції²⁷.

Раніше інформацію про виконання місцевих і регіональних планів збирали в паперовому форматі — а отже, з обмеженими показниками — і саме ці дані використовує міністерство при підготовці щорічних звітів²⁸. ГІС дозволить міністерству вперше збирати та публікувати цю інформацію в цифровому форматі. Завдяки більшій кількості показників користувачі отримають повніші дані та статистику, а функції візуалізації та пошуку в системі покращать доступність цих даних. Оскільки ГІС значно покращить доступ до цифрової інформації про показники регіонального розвитку та розвитку громад і про застосування підходу відкритих даних, МНЗ оцінив це зобов'язання як таке, що має значний потенціал.

Можливості, виклики та рекомендації під час реалізації

У випадку DREAM головним викликом у реалізації цього зобов'язання будуть обмежені можливості ОМС, зокрема нестача кадрів, технічних знань і розуміння відкритих даних²⁹. Це може перешкоджати збору та оцифруванню інформації для ГІС. Крім того, впровадження ГІС залежатиме від міжнародного фінансування, яке буде забезпечено на перший рік, але його потрібно буде залучити для сталого функціонування після завершення циклу плану дій. Розвиток потенціалу громад щодо управління даними,

діджиталізації та стандартів відкритих даних за допомогою уряду, громадянського суспільства та міжнародних партнерів будуть критично важливими для успішної реалізації зобов'язання, як і експертна підтримка на початкових етапах запуску платформи. МНЗ рекомендує забезпечити можливість масового завантаження даних для повторного використання.

Зобов'язання 6: Розроблення цифрової платформи «Е-молодь»

Міністерство молоді та спорту

Повний опис доступний у Зобов'язанні 6 в Плані дій України на 2023–2025 роки:

<https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-2023-2025>.

Контекст і цілі

У 2021 році уряд прийняв Національну молодіжну стратегію України до 2030 року³⁰ та програму «Молодь України» на 2021–2025 роки³¹. У цих документах ідеться про розвиток цифрових інструментів для молодіжної політики та пріоритизацію участі молоді у громадському житті. Закон України «Про основні засади молодіжної політики» визначає рамки реалізації молодіжної політики та закладає основи для формування та діяльності різних видів молодіжних та дитячих організацій, зокрема молодіжних просторів, молодіжних центрів, молодіжних рад та дорадчих органів, а також громадських об'єднань. Законом створюється Національна рада з питань молоді як консультативно-дорадчий орган при Кабінеті Міністрів, завдання якої — взаємодіяти та співпрацювати з центральними та місцевими органами влади з питань молодіжної політики³².

У цьому зобов'язанні продовжено мету попереднього зобов'язання щодо залучення молоді до розробки політики. Міністерство молоді та спорту створить онлайн-платформу з вичерпною інформацією щодо молоді та для збору відгуків від молоді щодо розробки політики та молодіжних проєктів. Крім того, платформа міститиме інструмент для голосування за членів Національної ради з питань молоді³³ та інших молодіжних органів. Міністерство спочатку збере інформацію про потреби та доступні ресурси для молодих людей, щоб інтегрувати всі наявні ресурси у платформу та розробити доречне ТЗ для її програмного забезпечення. Потім воно проведе пілотування платформи, інформування про неї та ухвалення відповідних нормативно-правових актів, щоб інституціоналізувати платформу на рівні державної політики. Платформа об'єднає широкий спектр послуг міністерства, зокрема управління молодіжними центрами, молодіжні програми обміну, конкурси на державні нагороди, гранти на проєкти для молодіжних організацій тощо відповідно до оцінки потреб. Міністерство обговорить функціональні можливості платформи з партнерами-виконавцями³⁴, один із яких запропонував, щоб платформа слугувала інструментом для опитувань молоді, дозволяючи суб'єктам на місцях отримувати інформацію з платформи, не докладаючи додаткових зусиль для збору даних³⁵.

Потенційна результативність: Поміrkована

У разі успішного впровадження платформа забезпечить доступ до широкого спектру інформації та послуг, пов'язаних з молоддю, в одному місці, а також інноваційні можливості участі, які раніше не були доступні для молоді. Однак, оскільки платформа сприятиме впровадженню вже наявної молодіжної політики та НПА, а не вноситиме суттєві зміни до цієї політики, МНЗ оцінює потенційну результативність цього зобов'язання як поміrkовану.

Наразі в Україні є кілька інформаційних платформ для молоді, зокрема для молодіжних працівників, молодіжних центрів, а також ресурси для кар'єрних та освітніх можливостей³⁶. Їх часто важко знайти, особливо молодим людям, які не беруть участі ні в яких групах чи проєктах. Як наслідок, зацікавлені сторони повідомляють про недостатню обізнаність молоді щодо можливостей впливу на політику уряду³⁷. Платформа слугуватиме єдиним інформаційним ресурсом, де можна буде дізнатися про новини, програми, навчальні курси, кар'єрні можливості, дані досліджень, статистичну інформацію та іншу інформацію, пов'язану з молоддю. Вона також буде корисним джерелом інформації для українців за кордоном (зокрема для молоді, яка емігрувала після вторгнення Росії). Крім того, платформа збиратиме інформацію від молодіжних організацій і центрів, які зможуть зареєструватися та додавати свою інформацію (новини, можливості, інформацію про проєкти тощо) безпосередньо на платформі.

Нарешті, молодь матиме нові можливості долучитися до політики через опитування, онлайн-голосування та програми молодіжного обміну. Зацікавлені сторони очікують, що платформа покращить залучення молоді до соціального, економічного та політичного життя країни, а також до ініціатив уряду та молодіжних організацій. Рекомендація Ради Європи підкреслює важливість інформації та ІКТ для активної участі молоді в житті суспільства. У цій рекомендації Рада Європи закликає держави консолідувати та розвивати наявні інформаційно-дорадчі сервіси для молоді, адаптувати форми та канали інформування молоді до потреб усіх молодих людей на місцевому, національному та європейському рівнях, а також сприяти розвитку інноваційних способів користуватися новими формами комунікації³⁸.

Можливості, виклики та рекомендації під час реалізації

Програма «Мріємо та діємо», що функціонує за підтримки USAID і реалізується IREX, підтримує оцінювання потреб, а проєкт «Прозорість і підзвітність у державному управлінні та послугах» (TAPAS), наступником якого стане проєкт DTA, допомагатиме з реалізацією платформи³⁹. Для довгострокової стійкості платформи необхідно буде залучити державні ресурси. Оскільки кадрові можливості Міністерства молоді та спорту обмежені, йому може знадобитися доручити введення платформи в дію підряднику⁴⁰.

Платформу необхідно буде просувати серед молоді, щоб вона стала основним джерелом інформації та ресурсів для української молоді, зокрема й за кордоном. Зацікавлені сторони пропонують поєднати її з урядовою платформою «Дія», якою активно користуються українці, особливо молодь — таким чином вдасться досягти більшого охоплення. Крім того, громадянське суспільство пропонує поширювати інформацію серед громадських організацій, які займаються проблемами молоді, і розміщувати інформацію від цих організацій на платформі⁴¹.

МНЗ рекомендує такі заходи:

- Щоб посилити участь молоді у розробці політики, уряд міг би надавати інформацію про проєкти політик і законів доступною для сприйняття мовою та запрошувати молодих людей брати участь у консультаціях, виділяти місце для обговорень та висвітлювати у ЗМІ роль молоді в країні, включаючи залучення молодих людей у розвитку змісту політики (наприклад, через конкурси). Практичні приклади можна знайти в рекомендаціях щодо участі молоді в політиці від Спільної ради з питань молоді щодо участі молоді⁴².

- Уряд може зробити платформу доступною для національних меншин і людей з порушеннями зору, таким чином зменшуючи цифровий розрив і розв'язуючи інші труднощі, пов'язані з діджиталізацією⁴³.
- Уряд і партнерські організації могли б використовувати кілька каналів для поширення інформації про платформу. Хоча у зобов'язанні планується проведення інформаційних заходів і медіа-кампаній, МНЗ також рекомендує залучити місцеві зацікавлені сторони, ОМС та молодіжні центри до інформування молоді про платформу, а також охоплювати через Дію молодіжні групи, які зазвичай не такі активні.

Зобов'язання 9: Забезпечення доступу до публічної інформації у формі відкритих даних

Міністерство цифрової трансформації

Повний опис доступний у Зобов'язанні 9 в Плані дій України на 2023–2025 роки: <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-2023-2025>.

Контекст і цілі

Україна досягла значного поступу в публічному доступі до відкритих даних. Звіт про зрілість відкритих даних за 2023 рік класифікував Україну як «трендсетера» — вона посіла третє місце після Франції та Польщі та отримала звання найбільш зрілої країни у сфері відкритих даних серед країн-кандидатів на вступ до ЄС⁴⁴. Змінами до Закону «Про доступ до інформації» у 2015 році було запроваджено визначення «відкритих даних»⁴⁵, а Постанова Уряду № 835 від 2015 року запровадила НПА щодо наборів даних, які мають публікуватись у форматі відкритих даних, а також процедуру щорічного оцінювання стану відкритих даних від розпорядників інформації. Список наборів відкритих даних у постанові постійно змінювався⁴⁶. У Постанові № 867 від 2016 року забезпечується механізм підтримання Єдиного державного вебпорталу відкритих даних (data.gov.ua), і постанову згодом доповнили, щоб включити в неї створення Центру компетентності з питань відкритих даних як неодмінної частини порталу⁴⁷ — там міститься понад 75 000 наборів даних (з них 34 000 наразі доступні публічно)⁴⁸. Міністерство цифрової трансформації контролює ініціативи з питань відкритих даних, а кожна державна структура (включно з центральними, регіональними та місцевими органами влади) має призначити особу чи осіб, відповідальних за публікацію відкритих даних цього органу.

Після вторгнення Росії уряд заклав деякі набори даних з міркувань безпеки, але без застосування трискладового тесту, передбаченого Законом про доступ до інформації⁴⁹. Громадські організації закликали уряд обґрунтувати такі обмеження доступу та повторно відкрити набори даних, які мають ключове значення для антикорупційного моніторингу⁵⁰. Хоча деякі набори даних дійсно зробили доступними знову, частина важливих наборів і реєстрів все ще не повністю доступні у форматі відкритих даних — зокрема єдиний реєстр юридичних осіб, реєстр пошкодженого майна, кадастрові дані та набори даних від податкової служби⁵¹. У моніторинговому світі від ОЕСР міститься рекомендація повністю відновити систему декларування активів та зробити її доступною для громадськості, а винятки з системи робити виключно з чітким обґрунтуванням і попереднім громадським обговоренням⁵². Хоча реєстр декларацій доступний у форматі API для користувачів на території України, зараз немає можливості масового завантаження даних. Мета цього зобов'язання — забезпечити баланс між прозорістю та національною безпекою⁵³.

Зобов'язання було розроблене спільно урядом, громадянським суспільством та міжнародними партнерами. Воно охоплює заходи з підтримки відновлення відкритих даних і публікації нових наборів даних. Це включатиме розробку методології для впровадження трискладового тесту для повторного відкриття інформації та встановлення структур набору даних для забезпечення відповідності формату відкритих даних. Також сюди належить відкриття нових наборів даних, що стосуються низьковуглецевої та циркулярної економіки⁵⁴, збитків від військових дій та повоєнної відбудови. Крім того, Центр компетенції відкритих даних і донорські проекти проведуть тренінги для підтримки впровадження всіх етапів. Загалом це відповідає політиці Міністерства цифрової трансформації, яке розробляє Стратегію відкритих даних на 2025–2027 роки⁵⁵ та вживає заходів для узгодження з законодавством ЄС щодо даних, включно з переліком високоцінних наборів даних і відповідними структурами наборів даних⁵⁶.

Потенційна результативність: Значна

Громадянське суспільство підкреслює важливість повторного відкриття даних для боротьби з корупцією, забезпечення прозорості у відбудові інфраструктури та залученні інвестицій, які є пріоритетними для України в контексті її майбутнього вступу в ЄС та відновлення після військового вторгнення Росії⁵⁷. Попри досягнення України у сфері відкритих даних, зацікавлені сторони з громадянського суспільства зазначають, що державні органи не завжди мають змогу чи політичну волю публікувати дані у відкритих форматах, особливо на місцевому рівні. Попри те, що закон вимагає від розпорядників даних проводити трискладовий тест, перш ніж закривати дані, вони часто його не проводять через те, що не поінформовані про цю вимогу закону, не мають достатньо знань і навичок для проведення тесту, а також через те, що після вторгнення Росії рішення про закриття доступу до даних потрібно приймати швидко з міркувань національної безпеки. Методологія цього зобов'язання може допомогти розпорядникам даних проводити тест відповідно до закону та публікувати інформацію, яка не потребує обмежень відповідно до результатів тесту. Результати тесту будуть публікуватися на офіційному сайті відповідного розпорядника даних, що дасть можливість громадянському суспільству переглянути обґрунтування у випадках обмеження доступу до інформації.

Наразі структури наборів даних (тобто опис форматів даних і вмісту) залишаються на розсуд державних органів, яким часто бракує технічних можливостей для публікації відкритих даних. Таким чином, розробка спеціальних структур допоможе стандартизувати набори даних між установами та регіональними органами влади та гарантуватиме надання даних у відкритому форматі⁵⁸. Ці структури можна буде зробити обов'язковими шляхом прийняття постанов Кабміну щодо наборів даних. У результаті очікується збільшення кількості наборів даних, опублікованих в єдиному відкритому форматі.

Згідно з Постановою Кабміну №835, усі державні органи зобов'язані проводити щорічний інформаційний аудит і оприлюднювати результати на порталі відкритих даних. Хоча офіційна методологія аудиту вже була апробована принаймні в десяти державних органах і буде введена в дію після затвердження відповідним наказом міністерства⁵⁹, лише деякі органи проводили такі аудити⁶⁰, переважно за підтримки міжнародних партнерів⁶¹. Аудити можуть сприяти інтеграції даних з різних джерел, забезпечувати важливу інформацію для формування політики щодо відкритих даних та визначати потреби в подальших законодавчих і практичних змінах. Крім того, інформаційні аудити — один з ключових показників Індексу цифрової трансформації регіонів⁶².

Зобов'язання також передбачає ухвалення нормативних актів для постачальників інформації, які становитимуть правову основу для публікації відкритих даних, адаптовану до функцій та обсягу даних у певному органі. Кожне відомство у своїх внутрішніх положеннях визначає осіб, відповідальних за відкриті дані та конкретні набори даних. Цей етап також включає розробку планів дій щодо відкритих даних на місцевому рівні. Положення на місцевому рівні сприятимуть забезпеченню та реалізації політики відкритих даних у громадах. Серед інших результатів це дозволить більшій кількості місцевих урядів прийняти Міжнародну хартію відкритих даних, яку вже прийняли 15 ОМС в Україні⁶³.

В рамках останніх двох етапів буде опубліковано нові набори даних. У рамках проекту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах» (TAPAS) та за підтримки Міністерства цифрової трансформації, Waste Ukraine Analytics провели оцінювання та порекомендували відкрити набори даних про низьковуглецеву та циркулярну економіку⁶⁴ для підтримки переходу України до такої економіки. Інші категорії даних для публікації стосуються збитків, завданих військовими діями, та повоєнної відбудови — наприклад, реєстр пошкодженого майна та реєстр внутрішньо переміщених осіб, які ведуться урядом, але не публікуються для громадськості, хоча у правовому вимірі це обов'язково⁶⁵. Публікація цих даних залишається чутливим питанням через міркування національної безпеки, але їхнє закриття може також містити численні корупційні ризики⁶⁶. Наприклад, виникла низка корупційних скандалів, пов'язаних із контрактами на закупівлі військових товарів, а Міністра оборони у вересні 2023 року звільнили через потенційні корупційні правопорушення⁶⁷. Публікація даних про збитки від військових дій і відбудову, які не ставлять під загрозу національну безпеку, могла б покращити контроль за діями уряду з боку медіа та громадянського суспільства та зменшити корупційні ризики.

МНЗ оцінює, що це зобов'язання має значну потенційну результативність, бо воно посилить правову базу й інституційне врегулювання відкритих даних для всіх державних відомств України. Також воно покликане усунути поточні невідповідності між управлінням і публікацією відкритих даних та дотриманням закону через методологічну та технічну підтримку. Крім того, це зобов'язання може мати позитивний вплив на різні державні органи, розвинувши можливості розпорядників даних і сприяючи розробці внутрішніх правил роботи з відкритими даними для всіх державних відомств.

Можливості, виклики та рекомендації під час реалізації

Зобов'язання було значною мірою підтримано проектом TAPAS, що фінансується USAID та UK Aid. Його наступником є п'ятирічний проект «Підтримка цифрової трансформації» вартістю 150 мільйонів доларів США, який підтримуватиме цифрову трансформацію України⁶⁸. Міжнародні партнери, зокрема ОБСЄ⁶⁹, Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади (EGAP)⁷⁰, та програма «ЕС для цифрових технологій»⁷¹ також підтримують ініціативи у сфері відкритих даних, навчання й інформаційні аудити⁷². Однак обмежені кадрові й технічні ресурси в уряді, особливо на місцевому рівні, а також велика плинність кадрів можуть ускладнити розвиток спроможності. Серед інших викликів — те, що відкриті дані не розуміють і не ставлять на перше місце через інші нагальні потреби, пов'язані з російським вторгненням і відбудовою, а також обмежений бюджет і сильна залежність від донорського фінансування⁷³.

З огляду на труднощі та з урахуванням рекомендацій зацікавлених сторін, МНЗ рекомендує такі заходи для ефективної реалізації зобов'язання:

- Міністерство цифрової трансформації, громадянське суспільство та міжнародні партнери могли б продовжити підвищення обізнаності та розбудову потенціалу на

місцевому та регіональному рівнях за допомогою тренінгів, заходів обміну та історій успіху.

- Міністерство цифрової трансформації могло б надавати технічну підтримку розпорядникам даних та особам, відповідальним за управління відкритими даними в державних органах. Зокрема, міністерство може надати пріоритет публікації даних про витрати міжнародної допомоги, реєстру арештованих активів, притоку та витрат іноземних коштів, отриманих від підсанкційних і арештованих російських активів, та інших даних на основі консультацій з громадянським суспільством.

Інші зобов'язання

Далі йдеться про інші зобов'язання, які МНЗ не визначив як перспективні. Цей огляд містить рекомендації, які посприяють виконанню цих зобов'язань.

Деякі зобов'язання є продовженням незавершених зобов'язань п'ятого плану дій (2021–2022) без істотних змін. **Зобов'язання 4** в основному охоплює заходи з Національного плану відкритої науки, розробленого під час п'ятого плану дій⁷⁴. Його мета — покращити доступ до даних і текстів наукових досліджень, дозволити користувачам перевіряти тексти на плагіат, забезпечити доступ до текстів дисертацій в одному місці, а також запровадити рецензування наукових робіт, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів. Також воно має на меті посприяти обміну інформацією між науковцями, зменшити корупцію при присудженні наукових ступенів та покращити збір інформації в галузі науки. Насамкінець, за даними Міністерства освіти і науки України, зобов'язання спрямоване на запровадження прозорих методів оцінювання діяльності наукових установ та наукової діяльності закладів вищої освіти з метою спрямування додаткових бюджетних коштів на ті заклади, які демонструють найкращі результати у своїй галузі. МНЗ оцінює це як зобов'язання з помірним потенціалом, оскільки воно містить позитивні зміни у напрямку прозорості у сфері науки, спираючись на попереднє зобов'язання.

Зобов'язання 8 так само продовжує мету створення Національного Секретаріату Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях (ІПВГ), багатосторонньої групи зацікавлених сторін ІПВГ та онлайн-платформи ІПВГ. Після оголошення воєнного стану в лютому 2022 року уряд обмежив доступ до порталу ІПВГ, а кінцевий термін подання звітів видобувних компаній продовжили до трьох місяців після завершення воєнного стану⁷⁵. Попри це 178 компаній подали звіти за 2022 рік⁷⁶. Поточне зобов'язання розширить функціонал платформи ІПВГ та покращить її аналітичні функції. Воно також забезпечить електронний обмін даними з Державною податковою службою та Державною службою геології та надр, а також інтеграцію з реєстрами та інформаційно-комунікаційними системами інших центральних органів виконавчої влади. Крім того, зобов'язання передбачає навчання місцевих зацікавлених сторін, як користуватися платформою. Зобов'язання могло б допомогти розв'язати процедурні, фінансові та технічні проблеми під час виконання обов'язків уряду щодо ІПВГ⁷⁷. МНЗ рекомендує залучати регіональні зацікавлені сторони через місцеві багатосторонні групи після завершення воєнного стану.

В інших зобов'язань обмежений обсяг чи відсутня обов'язковість. У **Зобов'язанні 3** передбачено розвиток механізмів громадської участі у відбудові та розвитку регіонів і громад, які зазнали пошкоджень під час повномасштабного вторгнення Росії. Воно включає підготовку рекомендацій щодо громадської участі в розробці, реалізації та моніторингу планів відбудови та розвитку. Також сюди належить розробка регіональних програм відбудови й організація освітніх заходів для національних і місцевих органів

влади, громадян, громадянського суспільства та приватних компаній. Зобов'язання не передбачає обов'язкових чи інституційних змін у практиках участі місцевих органів влади, а консультації з громадськістю вже включені до методології стратегій регіонального розвитку та програм відбудови⁷⁸. Тому МНЗ оцінює потенціал цього зобов'язання як поміркований.

Зобов'язання 5 передбачає прийняття національної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС та плану дій до цього документу. Зацікавлені сторони вважають це зобов'язання важливим у контексті кандидатури України на членство в ЄС. Воно передбачає участь громадськості в розробці національної програми, але не пояснює, що ці механізми участі означатимуть на практиці. МНЗ рекомендує уточнити методи залучення громадськості до розробки стратегічного документа та плану заходів.

У рамках Зобов'язання 7 буде розроблено «золотий стандарт» рекомендацій для зниження рівня корупції у ВНЗ, які має затвердити Міністерство освіти та науки України. Очікується, що рекомендації стосуватимуться таких сфер, як адміністрування, навчальний процес, залучення студентів, механізми та захист викривачів, прозорість у розміщенні студентських гуртожитків та інших питань, які мають бути визначені під час консультацій із зацікавленими сторонами⁷⁹. Застосування цих рекомендацій може покращити прозорість і доброчесність університетів і зрештою — якість вищої освіти. Однак рекомендації не є обов'язковими, оскільки університети мають великий ступінь автономії в управлінні. Таким чином МНЗ оцінив результати зобов'язання як помірковані. Представник Програми розвитку ООН, який підтримує зобов'язання, передбачає можливі заходи для сприяння використанню рекомендацій. Ці заходи можуть включати рейтинги прозорості для університетів, навчання студентських рад щодо участі в цьому процесі, а також організацію заходів з підвищення обізнаності та промозаходів для всіх зацікавлених сторін⁸⁰.

Зобов'язання 10 спрямоване на створення єдиної електронної геоінформаційної системи надрокористування відповідно до змін до Кодексу України про надра, які набрали чинності у 2023 році⁸¹. Мета використання системи — управління інформацією у сфері геологічного вивчення та використання надр і забезпечення електронної комунікації та обміну даними між користувачами надр, органами державної влади та ОМС. Система буде відкритою для громадськості. За оцінкою МНЗ, у цього зобов'язання поміркований потенціал у підвищенні прозорості під час користування надрами.

¹ «Міністерство відновлення та Коаліція RISE презентували комунікаційну платформу електронної екосистеми управління відновленням DREAM», RISE Ukraine, <https://www.rise.org.ua/blog-ua/ministerstvo-vidnovlennya-ta-koaliciya-rise-prezentovali-komunikaciyu-platformu-elektronnoyi-ekosistemi-upravlinnya-vidnovlenniam-dream>.

² «Про реалізацію експериментального проекту із створення, впровадження та забезпечення функціонування Єдиної цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури», Верховна Рада України, 2022, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1286-2022-%D0%BF#Text>.

³ «Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management», Уряд України, <https://dream.gov.ua>.

⁴ «При Міністерстві інфраструктури створюється проєктний офіс DREAM», Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури, 4 липня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/en/news/pry-ministerstvi-infrastruktury-stvoriuietsia-proektnyi-ofis-dream>.

⁵ Згідно з інформацією від Мінінфраструктури України, отриманою перед публікацією (9 травня 2024 року), базовий функціонал першого етапу екосистеми DREAM було прийнято на баланс Мінінфраструктури, і модернізований функціонал у майбутньому також буде передано Міністерству.

⁶ Віктор Нестуля (проєктний офіс DREAM), листування з дослідником МНЗ, 1 травня 2024 р.

⁷ «План дій України на 2023–2025 роки», Open Government Partnership, 12 грудня 2023 р., <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-2023-2025>.

⁸ «Міністерство відновлення та Коаліція RISE презентували комунікаційну платформу електронної екосистеми управління відновленням DREAM», RISE Ukraine. Інформація, надана МНЗ керівником проектного офісу DREAM під час рецензування цього звіту перед публікацією.

⁹ Віктор Нестуля (проектний офіс DREAM), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 26 березня 2024 р.

¹⁰ «Модуль електронної демократії (eDem) в екосистемі DREAM», DREAM Україна, <https://dream.gov.ua/special/eDem>.

¹¹ «Уряд і Світовий банк представляють RDNA3: Потреби України на відновлення вже складають майже 486 мільярдів доларів», Департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів України, 15 лютого 2024 р., <https://www.kmu.gov.ua/en/news/uriad-i-svitovyi-bank-predstavlyi-rdna3-potreby-na-vidbudovu-ukrainy-skladaiut-vzhe-maizhe-486-miliardiv-dolariv>.

¹² «Українцям потрібна боротьба зі злом, і найдосяжніше зло сьогодні — це корупція», Transparency International Ukraine, 7 грудня 2023 року, <https://ti-ukraine.org/en/blogs/ukrainians-want-a-fight-against-evil-the-evil-at-hand-today-is-corruption>.

¹³ Нестуля, інтерв'ю; Віталій Проценко (Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 17 квітня 2024 р.

¹⁴ Нестуля, інтерв'ю.

¹⁵ Інформація, надана МНЗ керівником проектного офісу DREAM під час рецензування цього звіту перед публікацією.

¹⁶ «Спрощено порядок використання коштів Фонду ліквідації наслідків збройної агресії Росії», Міністерство з питань громад, територій та розвитку інфраструктури України, 24 січня 2024 р., <https://www.kmu.gov.ua/en/news/sproshcheno-poriadok-vykorystannia-koshtiv-fondu-likvidatsii-naslidkiv-zbroinoi-ahresii-rosii>.

¹⁷ «Ukraine Facility», Уряд України, <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/en>.

¹⁸ «OpenCoesione», Open Coesione, <https://opencoesione.gov.it/it>.

¹⁹ Ірина Беляєва (ICAP «Єднання»), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 3 квітня 2024 р.

²⁰ Закон України «Про засади державної регіональної політики», Верховна Рада України зі змінами від 1 січня 2024 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#n528>.

²¹ Постанова Кабінету Міністрів № 522 «Про затвердження Порядку функціонування єдиної геоінформаційної системи здійснення моніторингу та оцінювання розвитку регіонів і територіальних громад», Верховна Рада України, 23 травня 2023 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2023-%D0%BF#Text>.

²² «Цифрові інструменти відновлення: як геоінформаційна система сприятиме регіональному розвитку», Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, 28 липня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/tsyfrovii-instrumenty-vidnovlennia-iak-heoinformatsiina-systema-spryiatyme-rehionalnomu-rozvytku>.

²³ «Геоінформаційна система регіонального розвитку (ГІС): презентовано тестову версію»: DREAM Україна, 14 березня 2024 року, <https://dream.gov.ua/news/article-34>.

²⁴ Олександра Азархіна «Підхід до відбудови на основі потреб громади: цілі державного рівня», Конференція з питань відновлення України, 21–22 червня 2023 року, https://assets-global.website-files.com/621f88db25fbf24758792dd8/64b8fc68c257909611bb15e0_Role_of_the_regions_in_Ukraine's_recovery.pdf.

²⁵ Постанова Кабінету Міністрів № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки», Верховна Рада України, 5 серпня 2020 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.

Проценко, інтерв.²⁶

²⁷ «Уряд затвердив правила роботи Геоінформаційної системи регіонального розвитку», Міністерство з питань громад, територій та розвитку інфраструктури України, 23 травня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverdyv-pravyla-roboty-heoinformatsiinoi-systemy-rehionalnoho-rozvytku>.

²⁸ Проценко, інтерв'ю, «Звіт про проведення моніторингу реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та виконання Плану заходів з її реалізації на 2021-2023 роки у 2021-2022 роках», Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури, <https://mtu.gov.ua/files/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2.pdf>.

²⁹ Інна Скляр (Асоціація міст України), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 27 березня 2024 р.

³⁰ Указ Президента України «Про національну молодіжну стратегію до 2030 року», Верховна Рада України, 3 грудня 2021 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>.

³¹ Постанова Кабінету Міністрів № 579 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2021-2025 роки та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України», Верховна Рада України, 2 червня 2021 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-%D0%BF#Text>.

- ³² Закон України «Про основні засади молодіжної політики», Верховна Рада України, 13 квітня 2022 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20/ed20230331#Text>.
- ³³ «Постанова Кабінету Міністрів України № 1011 «Про затвердження Порядку формування та діяльності Національної ради з питань молоді та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України», Верховна Рада України, 10 вересня 2022 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1011-2022-%D0%BF/ed20210427#n10>.
- ³⁴ Віталій Лавров (Міністерство молоді та спорту), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 10 квітня 2024 р.
- ³⁵ Марина Попатенко (IREX), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 19 березня 2024 р.
- ³⁶ Попатенко, інтерв'ю.
- ³⁷ Попатенко, інтерв'ю; Беляєва, інтерв'ю; Лавров, інтерв'ю.
- ³⁸ Рекомендація CM/Rec(2010)8 Комітету Міністрів державам-членам щодо інформації для молоді (прийнята Комітетом Міністрів 16 червня 2010 року на 1088-му засіданні заступників міністрів), Рада Європи, 16 червня 2010 р., https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805cecd8.
- ³⁹ План дій України на 2023–2025 роки, Уряд України.
- ⁴⁰ Лавров, інтерв'ю.
- ⁴¹ Ірина Беляєва (ICAP «Єднання»), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 25 березня 2024 р.
- ⁴² Спільна рада з питань молоді, «Участь молоді 2.0: Рекомендації Спільної ради з питань молоді (СМЖ) щодо участі молоді», Європейський молодіжний центр, 2 жовтня 2023 р., <https://rm.coe.int/cmj-2023-34-guidelines-on-youth-participation-final/1680ad3ca0>.
- ⁴³ Перенесення традиційної участі в цифровий вимір, SALTO: Участь та інформація, <https://participationpool.eu/resource/transferring-traditional-participation-to-digital-realms>.
- ⁴⁴ Звіт про зрілість відкритих даних 2023, EU Data, 2023, https://data.europa.eu/sites/default/files/odm2023_report.pdf.
- ⁴⁵ Закон України № 319-VIII «Про зміни до деяких законів України щодо забезпечення доступу до публічної інформації у формі відкритих даних», Верховна Рада України, 4 вересня 2015 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-19#n27>
- ⁴⁶ Постанова Кабінету Міністрів України № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», Верховна Рада України, зі змінами від 6 лютого 2024 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text>.
- ⁴⁷ Постанова Кабінету Міністрів України № 867 «Деякі питання оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних», Верховна Рада України, зі змінами від 18 листопада 2022 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/867-2016-%D0%BF#n9>
- ⁴⁸ Аналітика, <https://data.gov.ua/stats2/common>; кількість відкритих наборів даних, що доступні зараз; інформація від уряду під час рецензування перед публікацією.
- ⁴⁹ Яніна Любива (Міністерство цифрової трансформації), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 9 квітня 2024 р.
- ⁵⁰ «Відкрита заява Коаліції RISE Ukraine щодо забезпечення доступності відкритих даних», RISE Ukraine, 10 січня 2023 р., <https://www.rise.org.ua/statements-and-appeals-en/open-statement-of-the-rise-ukraine-coalition-on-ensuring-the-availability-of-open-data>.
- ⁵¹ «Закликаємо реанімувати відкриті дані», RISE Ukraine, 17 серпня 2023 р., <https://www.rise.org.ua/statements-and-appeals-ua/zaklikaemo-reanimuvati-vidkriti-dani>.
- ⁵² «Огляд антикорупційних реформ в Україні в рамках п'ятого раунду моніторингу: Стамбульський антикорупційний план», Організація економічного співробітництва та розвитку, 2024, <https://doi.org/10.1787/9e03ebb6-en>.
- ⁵³ Надія Конашук (проект TAPAS/DTA), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 25 березня 2024 р.; Олеся Архипська (Transparency International Україна та співголова Координаційної ради), інтерв'ю з дослідником МНЗ, березень 2024 р.; Андрій Гнап (Waste Ukraine Analytics), інтерв'ю з дослідником МНЗ, березень 2024 р.; Любива, інтерв'ю.
- ⁵⁴ Циркулярна економіка — це модель виробництва та споживання, що передбачає спільне використання, оренду, повторне використання, ремонт, реконструкцію та переробку наявних матеріалів і продуктів максимально тривалий час. Див. «Визначення, важливість і переваги циркулярної економіки», Європейський Парламент, 1 грудня 2015 р., <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20151201STO05603/circular-economy-definition-importance-and-benefits#:~:text=The%20circular%20economy%20is%20a,cycle%20of%20products%20is%20extended>.
- ⁵⁵ «Мінцифри презентувала візію розвитку відкритих даних в Україні», Міністерство цифрової трансформації України, 8 березня 2024 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfyry-prezentovala-viziiu-rozvytku-vidkrytykh-danykh-v-ukraini>.
- ⁵⁶ Любива, інтерв'ю.
- ⁵⁷ Архипська, інтерв'ю; Гнап, інтерв'ю; Скляр, інтерв'ю; План дій України на 2023–2025 роки, Уряд України.
- ⁵⁸ Любива, інтерв'ю.
- ⁵⁹ Любива, інтерв'ю.

- ⁶⁰ Результати пошуку на open.gov.ua показали 23 набори даних щодо інформаційних аудитів, переважно від регіональних органів влади. Див.: [https://data.gov.ua/dataset?q="Результати+інформаційного+аудиту"&sort=metadata_modified+desc&page=1](https://data.gov.ua/dataset?q=).
- ⁶¹ Конащук, інтерв'ю.
- ⁶² «Індекс цифрової трансформації України показує результати за регіонами», EU4Digital, 17 квітня 2023 р., <https://eufordigital.eu/ukraines-index-of-digital-transformation-study-reveals-regional-results>.
- ⁶³ Любива, інтерв'ю.
- ⁶⁴ «Опубліковано дослідження ролі відкритих даних у переході до циркулярної та низьковуглецевої економіки», Дія Open Data, 22 лютого 2024, <https://diia.data.gov.ua/news/opublikovano-doslidzennya-rol-vidkritix-danix-u-perexodi-do-cirkulyarnoy-ta-nizkovuglecevoyi-ekonomiki>.
- ⁶⁵ «Звернення коаліції RISE Ukraine до Міністерства відновлення щодо відкриття Реєстру пошкодженого та знищеного майна», RISE Ukraine, 27 жовтня 2023 р., <https://www.rise.org.ua/statements-and-appeals-uas/zvernennya-koalitsiy-rise-ukraine-do-ministerstva-vidnovlennya-shchodo-vidkrittya-reiestru-poskodzhenogo-ta-znishchenogo-mayna>; «Постанова Кабінету Міністрів України № 624 «Деякі питання забезпечення функціонування Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України», Верховна Рада України, 13 червня 2023 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/624-2023-%D0%BF#n25>.
- ⁶⁶ «Як відкриті дані допомагають українцям під час війни», Дія Open Data, <https://diia.data.gov.ua/info-center/yak-vidkriti-dani-dopomagayut-ukrayincyam-pid-chas-vijni>; Надія Бабинська-Вірна (Open Up Ukraine), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 22 березня 2024 р.
- ⁶⁷ «"Українці розуміють, що корупція може вбивати": Київ бореться зі старим ворогом», The Guardian, 19 вересня 2023 р., <https://www.theguardian.com/world/2023/sep/19/corruption-kyiv-takes-on-an-old-foe-wartime>; «Україна стверджує, що розкрила масове шахрайство в закупівлі зброї», Reuters, 28 січня 2024 р., <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-uncovers-mass-fraud-weapons-procurement-security-service-2024-01-27>; «Розслідування з України: Міноборони знову в центрі закупівельного скандалу», The Kyiv Independent, 30 серпня 2023 р., <https://kyivindependent.com/investigative-stories-from-ukraine-defense-ministry-at-center-of-procurement-scandal-once-again>.
- ⁶⁸ «Підтримка цифрової трансформації України 2023-20282, Фонд Євразія, <https://www.eurasia.org/project/digital-transformation-activity-en>
- ⁶⁹ «ОБСЄ підтримує політику відкритих даних в Україні за допомогою спеціалізованого навчання», 1 березня 2024 р., Організація безпеки та співробітництва в Європі, <https://www.osce.org/occea/563658>
- ⁷⁰ Програма «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP) реалізується Фондом Східна Європа та Фондом Innovabridge у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації, <https://eef.org.ua/en/program/programa-egap>
- ⁷¹ EU4Digital, Україна, <https://eufordigital.eu/countries/ukraine/>
- ⁷² Яніна Любива, інтерв'ю.
- ⁷³ Гнап, інтерв'ю; Скляр, інтерв'ю; Любива, інтерв'ю; Бабинська-Вірна, інтерв'ю, Конащук, інтерв'ю.
- ⁷⁴ Григорій Мозолевич (МОН), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 26 березня 2024 р.
- ⁷⁵ «Звіт за результатами України за 2021–2022 роки», Open Government Partnership, 29 листопада 2023 р., <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-results-report-2021-2022>.
- ⁷⁶ Олексій Орловський (Міжнародний фонд «Відродження»), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 21 березня 2024 р.
- ⁷⁷ Орловський, інтерв'ю.
- ⁷⁸ «Порядок розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку територіальних громад», Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, 21 грудня 2022 р., https://mtu.gov.ua/files/Наказ_Мінрегіону_від_21.12.2022_№_265_методичні_рекомендації_розробки_стратегій_тергромад_.pdf; «В Україні презентували методику розробки програми комплексного відновлення для громад. Як нею скористатися», Верховна Рада України, 16 листопада 2023 р., https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/243725.html.
- ⁷⁹ Оксана Косенко (Програма розвитку ООН), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 2 квітня 2024 р.
- ⁸⁰ Косенко, інтерв'ю.
- ⁸¹ Закон України № 2805-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами», Верховна Рада України, 1 грудня 2022 р., <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2805-20#Text>.

Розділ III. Методологія та показники МНЗ

Мета цього огляду — не оцінка. Це має бути швидкий, незалежний, технічний огляд характеристик плану дій, сильних сторін та проблем, які визначає МНЗ, щоб забезпечити більш ефективну реалізацію. МНЗ виділяє зобов'язання, які мають найвищий потенціал для досягнення результатів, високий пріоритет для зацікавлених сторін у країні, пріоритет у національному контексті відкритого уряду або де поєднуються всі ці чинники.

Три продукти МНЗ, що виходять протягом національного циклу плану дій, це:

- **Бриф про процес спільної розробки:** Короткий опис, у якому висвітлюються висновки з попередніх звітів МНЗ для підтримки процесу OGP країни, розробки плану дій і загального навчання.
- **Огляд плану дій:** Технічний огляд характеристик плану дій, сильних сторін та проблем, які визначає МНЗ, щоб забезпечити більш ефективну реалізацію.
- **Звіт про результати:** Загальна оцінка реалізації, яка зосереджується на результатах на рівні політики та на тому, як відбуваються зміни. У ньому також перевіряється дотримання правил OGP та надається інформація про підзвітність та довгострокове навчання.

В огляді плану дій МНЗ дотримується процесу фільтрування та групування, щоб визначити перспективні реформи чи зобов'язання:

Крок 1. Визначити, наскільки перевірюваним є зобов'язання відповідно до формулювання у плані дій.

Крок 2. Визначити, чи відповідає зобов'язання цінностям відкритого уряду. Наскільки воно стосується цінностей OGP?

Крок 3. Переглянути перевірювані зобов'язання, що стосуються цінностей OGP, щоб визначити, чи потрібно згрупувати деякі з них. Зобов'язання, які мають спільну політичну мету або сприяють одній і тій самій реформі чи політичному питанню, потрібно згрупувати. Потенціал результатів таких груп зобов'язань слід розглядати в цілому. Співробітники МНЗ виконують групування таким чином:

- а. Визначають головні теми. Якщо план дій не згруповано за темами, співробітники МНЗ можуть використовувати для цього тематичне тегування OGP.
- б. Переглядають цілі зобов'язань, щоб визначити зобов'язання, які стосуються тієї самої проблеми в політиці або сприяють тій самій ширшій реформі політики чи уряду.
- в. За потреби групують зобов'язання. Зобов'язання вже можуть бути організовані у плані дій відповідно до конкретних реформ політики чи уряду.

Крок 4. Оцінити потенційну результативність групи зобов'язань чи окремого зобов'язання.

Фільтрування — це внутрішній процес. Дані за окремими зобов'язаннями доступні в Додатку 1. Крім того, під час процесу внутрішньої перевірки цього продукту, МНЗ перевіряє точність висновків і збирає подальшу інформацію за допомогою рецензування, відгуків Команди підтримки OGP (за потреби), інтерв'ю та перевірки з зацікавленими сторонами у відповідній країні, висновків зовнішнього експерта й контролем з боку Міжнародної експертної групи МНЗ (МЕГ).

Як вже зазначалося, МНЗ використовує **три ключові показники** в рамках цього огляду:

I. Перевірюваність

- **Так, зобов'язання досить конкретне, щоб його перевірити.** За формулюванням у плані дій заявлені завдання та запропоновані заходи достатньо чіткі та містять дії, які можна об'єктивно перевірити, щоб оцінити реалізацію зобов'язання.
- **Ні, зобов'язання недостатньо конкретне, щоб його перевірити.** За формулюванням у плані дій заявлені завдання та запропоновані заходи недостатньо чіткі та не містять дій, які можна об'єктивно перевірити, щоб оцінити реалізацію зобов'язання.
- Зобов'язання, які неможливо перевірити, вважатимуться такими, що не можуть вивчатися в рамках цього огляду, і подальша оцінка не проводитиметься.

II. Цінності відкритого уряду

У цьому показнику визначається, чи зобов'язання стосується цінностей відкритого уряду — прозорості, громадської участі чи публічної підзвітності, як це визначено в Декларації відкритого уряду та в Статуті OGP. Для цього потрібно отримати відповідь на наступні контрольні запитання. Ретельно читаючи текст зобов'язання, МНЗ насамперед визначає, чи відповідає зобов'язання цінностям OGP:

- **Так/Ні:** Чи спрямоване зобов'язання на те, щоб зробити публічну політику, інституції чи процеси прийняття рішень більш прозорими чи підзвітними, чи щоб підвищити рівень участі?

МНЗ використовує цінності OGP відповідно до визначення у Статуті. Крім того, наведені нижче запитання для кожної окремої цінності OGP можуть використовуватися для визначення конкретної цінності відкритого уряду в аналізі зобов'язань:

- **Прозорість.** Чи розкриє уряд більше інформації, чи покращить правову чи інституційну базу, щоб гарантувати право на доступ до інформації, покращити якість інформації, що надається громадськості, чи підвищити прозорість процесу прийняття рішень чи інституцій в уряді?
- **Громадська участь.** Чи створить або покращить уряд можливості, процеси чи механізми, за допомогою яких громадськість може впливати на політичні рішення? Чи створить уряд, уможливить або покращить механізми участі для меншин чи недостатньо представлених груп? Чи створить уряд правове середовище, яке гарантуватиме свободу зібрань, асоціацій і мирних протестів?
- **Публічна підзвітність.** Чи створить чи покращить уряд можливості для притягнення посадовців до відповідальності за їхні дії? Чи створить уряд правову, політичну чи інституційну базу для сприяння підзвітності державних службовців?

III. Потенційна результативність

МНЗ скоригував цей індикатор, який раніше називався «потенційним впливом», щоб врахувати зворотний зв'язок від членів OGP. Завдяки новому стратегічному фокусу продуктів МНЗ, що орієнтуються на результат, МНЗ змінив цей показник, щоб розглянути очікувані результати й потенціал, які перевірялися б у Звіті про результати після реалізації Плану дій. Враховуючи мету цього Огляду плану дій, оцінка потенційної результативності — лише початкова ознака можливості зобов'язання досягти значних результатів відповідно до його формулювання у плані дій та поточної ситуації у державі у відповідній політичній сфері.

Результати за цим показником можуть бути такі:

- **Незрозуміла.** Зобов'язання спрямоване на продовження поточної практики відповідно до існуючого законодавства, вимог або політик, при цьому не вказано, яка буде додана цінність чи яке покращення підходу відкритого уряду, що відрізнялося б від наявної практики.
- **Поміркована.** Позитивна, але ізольована ініціатива чи зміна до процесів, практик чи політик. Зобов'язання не тягне за собою обов'язкових чи інституційних змін в уряді чи установах, що стосуються відповідної сфери політики. До прикладів належать інструменти (напр. сайти), випуски даних, навчання чи пілотні проекти.
- **Значна.** Потенційно докорінна зміна у практиках, політиках чи інституціях, що відповідають за певну сферу політики, державний сектор чи відносини між громадянами та державою. Зобов'язання тягне за собою обов'язкові, інституціоналізовані зміни в діяльності уряду.

Цей огляд був підготовлений МНЗ у співпраці з Татевік Маргарян і рецензований зовнішнім експертом Томасом Каліновскі. Методологія МНЗ, якість продуктів МНЗ та процес перегляду контролює Міжнародна експертна група МНЗ (МЕГ). Більше інформації доступно в розділі «Огляд МНЗ» на сайті OGP.

Додаток 1. Дані щодо зобов'язань¹

Зобов'язання 1: Впровадження ефективного цифрового інструменту управління проєктами відбудови об'єктів інфраструктури, будівництва та нерухомого майна

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Значна

Зобов'язання 2: Здійснення моніторингу розвитку регіонів і територіальних громад

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Значна

Зобов'язання 3: Участь громадськості у відновленні та розвитку регіонів та територіальних громад

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

Зобов'язання 4: Прозорість і доступність інформації щодо наукових досліджень

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

Зобов'язання 5: Гармонізація законодавства у сфері європейської інтеграції

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

Зобов'язання 6: Розроблення цифрової платформи «Е-молодь»

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

Зобов'язання 7: Розроблення рекомендацій щодо прозорості та доброчесності працівників закладів вищої освіти («Золотий стандарт»)

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

Зобов'язання 8: Інституціоналізація Ініціативи прозорості у видобувних галузях

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

Зобов'язання 9: Забезпечення доступу до публічної інформації у формі відкритих даних

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Значна

Зобов'язання 10: Забезпечення прозорості системи надрокористування

- Перевірюваність: Так
- Чи відповідає цінностям відкритого уряду? Так
- Потенційна результативність: Поміrkована

¹ **Примітка авторів:** Назви зобов'язань могли бути скорочені. Повний текст зобов'язань доступний у документі «План дій України на 2023–2025 роки», Уряд України, 12 грудня 2023 р., <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-2023-2025>.

Додаток 2 Процес спільної розробки плану дій

Члени OGP заохочуються до реалізації повних Стандартів участі та спільної розробки OGP, які набрали чинності 1 січня 2022 року¹. МНЗ оцінює всі країни, які подали план дій у 2022 році чи пізніше, відповідно до оновлених стандартів. У Таблиці 2 показано, наскільки практики участі та спільної розробки країн відповідають мінімальним вимогам, які застосовуються до розробки плану дій.

OGP запровадив 24-місячний пільговий період, щоб забезпечити справедливий і прозорий перехід на оновлені стандарти. Плани дій, створені спільно та подані до 31 грудня 2023 року, підпадають під дію цього пільгового періоду. МНЗ оцінюватиме відповідність країн стандартам і мінімальним вимогам до процесу². Однак країни будуть вважатися порушниками процесу лише в тому випадку, якщо вони не відповідають мінімальним вимогам до планів дій, розроблених з 2024 року та пізніше.

Будь ласка, зверніть увагу, що згідно з Національним довідником OGP, країни, які впроваджують чотирирічні плани дій, повинні здійснити процес оновлення після закінчення двох років. Очікується, що під час процесу оновлення країни виконають мінімальні вимоги 3.1 і 4.1³. Оцінку МНЗ процесу оновлення буде включено у Звіт про результати.

Таблиця 2. Дотримання мінімальних вимог

Мінімальні вимоги	Чи дотримано під час спільної розробки	Чи дотримано під час реалізації
1.1. Простір для діалогу: Український багатосторонній форум — Координаційна рада — включає по сім представників влади та громадянського суспільства. Державний секретар Кабінету міністрів виконує функції співголови за посадою разом із обраним представником громадянського суспільства. Нинішня рада була сформована у травні 2021 року під час попереднього циклу плану дій ⁴ . Рада провела три онлайн-зустрічі під час процесу спільної розробки — у серпні 2022 року, грудні 2022 року та травні 2023 року ⁵ , а також гібридний захід у грудні 2023 року, щоб представити новий план дій ⁶ . Положення ради було ухвалено Кабінетом Міністрів у 2012 році ⁷ , а її порядок роботи ⁸ доступний на урядовій сторінці OGP.	Так	<i>Буде оцінено у Звіті про результати</i>
2.1. Сайт OGP. Кабінет Міністрів веде розділ OGP у себе на сайті, і цей розділ є загальнодоступним. На сайті доступна інформація про OGP, документація щодо Координаційної ради, минулі плани OGP та звіти про виконання, а також новини про заходи OGP. Сайт регулярно оновлюється, і зараз на ньому доступні поточний план дій та звіти про виконання ⁹ .	Так	<i>Буде оцінено у Звіті про результати</i>
2.2. Сховище. На сторінці уряду про OGP публікуються щоквартальні звіти про виконання зобов'язань за	Так	<i>Буде оцінено у Звіті про результати</i>

поточним і попередніми планами дій. У звітах містяться посилання на відповідні сайти та на прийняті НПА ¹⁰ .		
3.1. Попередження заздальгидь. Графік процесу спільної розробки було опубліковано 23 грудня 2022 року ¹¹ . Збір пропозицій почався в січні 2023 року за допомогою Google-форми ¹² , а тематичні обговорення проводилися в лютому 2023 року ¹³ .	Так	Не застосовується
3.2. Залучення громадян. У січні 2023 року Кабінет Міністрів опублікував збір пропозицій, запрошуючи громадян та організації подавати зобов'язання для плану дій через Google-форму ¹⁴ . Під час процесу спільної розробки було проведено кілька онлайн-зустрічей. Серед них — молодіжні обговорення ¹⁵ , тематичні обговорення ¹⁶ , сесія OGP за участі бізнесу ¹⁷ та вебінар для громадських організацій (запис якого доступний онлайн) ¹⁸ . Сесія OGP для приватного сектору також відбулася протягом конференції про відбудову України ¹⁹ . Крім того, можливість долучитися і додати пропозиції була під час зустрічі «Віримо в перемогу — плануємо майбутнє», організованої в рамках Тижня відкритого уряду у травні 2022 року ²⁰ , а також у травні 2023 року ²¹ . Новини про заходи доступні на урядовій сторінці OGP та на Facebook-сторінці OGP Україна ²² .	Так	Не застосовується
3.3. Механізм зворотного зв'язку. У січні 2023 року Кабінет Міністрів опублікував збір пропозицій, запрошуючи громадян та організації подавати зобов'язання для нового плану дій через Google-форму ²³ . Збір був відкритим до 28 лютого, що дало зацікавленим сторонам достатньо часу, щоб долучитися. У лютому 2023 року було організовано кілька тематичних обговорень з попередньою реєстрацією для участі (через реєстраційну форму) ²⁴ . Після того, як Координаційна рада підготувала та схвалила проєкт плану дій, вона представила його для 15-денних публічних консультацій ²⁵ .	Так	Не застосовується
4.1. Обґрунтована відповідь. Кабінет міністрів оприлюднив таблицю пропозицій разом із коментарями щодо їх включення ²⁶ . У цій таблиці були всі пропозиції, зібрані під час процесу спільної розробки (надіслані письмово чи висловлені усно під час консультацій). Зацікавлені сторони також отримали зворотний зв'язок під час обговорень, де урядовці безпосередньо відповідали на їхні пропозиції ²⁷ .	Так	Не застосовується
5.1. Відкрита реалізація. МНЗ оцінить, чи проводилися зустрічі з зацікавленими сторонами, що представляють громадянське суспільство, щоб озвучити результати реалізації та дати громадянському суспільству можливість прокоментувати Звіт про результати.	Не застосовується	<i>Буде оцінено у Звіті про результати</i>

На відміну від попереднього плану дій, коли Координаційна рада фактично не функціонувала²⁸, вона активно приймала рішення та регулярно проводила засідання під час розробки шостого плану дій. У нинішньому складі представлено ширші верстви суспільства, і він більш активно залучений у процес²⁹. Представники неурядових

організацій мають експертизу в різних сферах, зокрема що стосується боротьби з корупцією, молодіжних питань, прав людини, прозорості інфраструктури та громадських об'єднань³⁰, що дало можливість вести діалог на рівних і розподілити відповідальність між зацікавленими сторонами.

Секретаріат Кабінету міністрів використовував різні канали та методи, щоб охопити зацікавлені сторони та обговорити пропозиції з відповідними представниками уряду, попри виклики та зміну пріоритетів через вторгнення Росії. Онлайн-формат дозволив взяти участь зацікавленим сторонам у регіонах, а також тим, хто покинув країну з міркувань безпеки. Водночас тематичні дискусії із зацікавленими сторонами допомогли уточнити запропоновані зобов'язання.

Разом з тим, зацікавлені сторони відзначили, що серед більшої спільноти організацій та регіональних суб'єктів про OGP знають не так багато³¹. У зв'язку з цим є потреба розробити зрозумілу інформацію стосовно ролі та можливостей планів дій OGP в Україні та поширювати таку інформацію на інших каналах, окрім урядових сайтів і соцмереж, особливо на рівні областей і громад. Гра «U-Change», у якій потенційно зацікавленим сторонам представлено принципи, підходи та процеси OGP, може допомогти з популяризацією OGP³².

Українська сторінка OGP містить достатньо інформації про спільну розробку та реалізацію планів дій. Хоча на сайті не забезпечена можливість для громадськості додавати коментарі, їх можна залишати на сторінці OGP Україна у Facebook. Кабінет Міністрів міг би зробити вебсайт більш зручним для користувачів, додавши більш інтуїтивну навігацію та можливість залишати коментарі. Сайт міг би стати сховищем документації, пов'язаної з усіма поточними чи минулими зобов'язаннями України. Це могло б покращити обізнаність і залучення громадськості, а також створити стійку платформу для збору та зберігання відповідної інформації.

¹ «Стандарти участі та спільної розробки OGP 2021 року», Open Government Partnership, <https://www.opengovpartnership.org/ogp-participation-co-creation-standards>.

² Рекомендації МНЗ зодо оцінки мінімальних вимог, Open Government Partnership, <https://www.opengovpartnership.org/documents/irm-guidelines-for-the-assessment-of-minimum-requirements>.

³ Див. розділ 2.3 у: «Національний довідник OGP 2022», Open Government Partnership, <https://www.opengovpartnership.org/documents/ogp-national-handbook-rules-and-guidance-for-participants-2022>.

⁴ «Координаційна рада», Уряд України, <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/pro-iniciativu>.

⁵ «Протоколи засідань», Уряд України, <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/pro-iniciativu/protokoly-zasidan>.

⁶ «Презентовано новий план дій для впровадження Ініціативи "Партнерство відкритий уряд"», Уряд України, 14 грудня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/prezentovano-novyi-plan-dii-iz-vprovadzhennia-initsiatyvy-partnerstvo-vidkryty-uriad>.

⁷ Положення про Координаційну раду з питань реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"», Уряд України, 2018, <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/partnerstvo-pro-kr.pdf>.

⁸ Положення про Координаційну раду з питань реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"», Уряд України.

⁹ План, звіти», Уряд України, <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/gromadyanske-suspilstvo-i-vlada/partnerstvo-vidkritij-uryad/plani-zviti>.

¹⁰ «План, звіти», Уряд України.

¹¹ «Графік підготовки плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України, 23 грудня 2022 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/hrafik-pidhotovky-planu-dii-iz-vprovadzhennia-initsiatyvy-partnerstvo-vidkryty-uriad>.

- ¹² «Збираємо пропозиції до плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство Відкритий Уряд" у 2023-2024 роках», Уряд України, 4 січня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/zbyraiemopropozytsii-doplanu-dii-iz-vprovadzhennia-initsiatyvy-partnerstvo-vidkrytyi-urid-u-2023-2024-rokakh>.
- ¹³ «Запрошуємо до обговорення в рамках підготовки нового плану дій із впровадження ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України, 3 лютого 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/zaproshuiemo-do-obhovorennia-v-ramkakh-pidhotovky-novoho-planu-dii-iz-vprovadzhennia-initsiatyvy-partnerstvo-vidkrytyi-urid>;
«Запрошуємо до обговорень в рамках підготовки нового плану дій із впровадження ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України, 8 лютого 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/zaproshuiemo-do-obhovoren-v-ramkakh-pidhotovky-novoho-planu-dii-iz-vprovadzhennia-initsiatyvy-partnerstvo-vidkrytyi-urid>.
- ¹⁴ «Збираємо пропозиції до плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство Відкритий Уряд" у 2023-2024 роках», Уряд України.
- ¹⁵ «Молодь долучається до формування порядку денного відкритого врядування», Уряд України, 2 лютого 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/molod-doluchaietsia-do-formuvannia-poriadku-dennoho-vidkrytoho-uriduvannia>;
«Молодь запропонувала ідеї до нового плану дій», Уряд України, 3 березня 2023 року, <https://www.kmu.gov.ua/news/molod-zaproponovala-idei-do-novoho-planu-dii>.
- ¹⁶ «Запрошуємо до обговорення в рамках підготовки нового плану дій із впровадження ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України; «Запрошуємо до обговорень в рамках підготовки нового плану дій із впровадження ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України.
- ¹⁷ «Представники бізнесу ознайомились з ініціативою "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України, 15 лютого 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/predstavnyky-biznesu-oznaiomylys-z-initsiatyvoiu-partnerstvo-vidkrytyi-urid>.
- ¹⁸ «Представники громадянського суспільства мали можливість більше дізнатися про ініціативу "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України, 9 травня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/predstavnyky-hromadianskoho-suspilstva-maly-mozhlyvist-bilshe-diznatsia-pro-initsiatyvu-partnerstvo-vidkrytyi-urid>; ICAP Єднання, Вебінар про Партнерство Відкритий уряд: «Діємо і змінюємо разом», Facebook, 8 травня 2023 р., <https://www.facebook.com/isar.ednannia/videos/156553113834977>.
- ¹⁹ «Представники бізнесу ознайомились з ініціативою "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України.
- ²⁰ «Віriamo в перемогу, плануємо майбутнє України», Open Government Partnership, 18 жовтня 2022 р., <https://www.opengovpartnership.org/stories/we-believe-in-victory-we-plan-for-the-future-of-ukraine>; OGP Україна «Віriamo в перемогу — плануємо майбутнє», Facebook, 19 травня 2022 р., <https://www.facebook.com/ogpUkraine/posts/pfbid02iAKv7eP3PQq6LhtZhTiYxkXm74BmfKDUiFXRFtXs527pVLbTG6ch66kF4Pi83ql>.
- ²¹ «Публічні заходи Тижня відкритого уряду 2023», Уряд України, 5 травня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/publiczni-zakhody-tyzhnia-vidkrytoho-uridu-2023?v=6458a81df0481>.
- ²² OGP Україна, Facebook, <https://www.facebook.com/ogpUkraine>.
- ²³ «Збираємо пропозиції до плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство Відкритий Уряд" у 2023-2024 роках», Уряд України.
- ²⁴ «Запрошуємо до обговорення в рамках підготовки нового плану дій із впровадження ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України; «Запрошуємо до обговорень в рамках підготовки нового плану дій із впровадження ініціативи "Партнерство Відкритий уряд"», Уряд України.
- ²⁵ «Запрошуємо до обговорення проекту розпорядження Кабінету Міністрів про затвердження плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство Відкритий Уряд" у 2023-2024 роках», Уряд України, 7 серпня 2023 р., <https://www.kmu.gov.ua/news/zaproshuiemo-do-obhovorennia-proektu-rozporiadzhennia-kabinetu-ministriv-pro-zatverdzhennia-planu-dii-iz-vprovadzhennia-initsiatyvy-partnerstvo-vidkrytyi-urid-u-2023-2024-rokakh>.
- ²⁶ «Звіт про врахування пропозицій, які надійшли за результатами обговорень в рамках підготовки плану дій із впровадження Ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" у 2023–2025 роках», Уряд України, https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/partnerstvo/zvit-ogp-2023-2025_propos.pdf.
- ²⁷ Наталія Окша (Секретаріат Кабінету Міністрів України), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 5 березня 2024 року.
- ²⁸ «Огляд плану дій України на 2021–2022 роки», Open Government Partnership, листопад 2021 р., <https://www.opengovpartnership.org/documents/ukraine-action-plan-review-2021-2022>.
- ²⁹ Олеся Архипська (Transparency International Україна та співголова Координаційної ради), інтерв'ю з дослідником МНЗ, березень 2024 р.; Олексій Орловський (МФ «Відродження»), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 21 березня 2024 р.
- ³⁰ Склад Координаційної ради з питань реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство "Відкритий Уряд"», Уряд України, 2018, <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/partnerstvo/kr5-20230703.pdf>.
- ³¹ Надія Бабинська-Вірна (Open Up Ukraine), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 22 березня 2024 р.; Андрій Гнап (Waste Ukraine Analytics), інтерв'ю з дослідником МНЗ, березень 2024 р.; Оксана Косенко (Програма розвитку ООН), інтерв'ю з дослідником МНЗ, 2 квітня 2024 р.

³² Інструментарій OGP_UCHANGE було розроблено неурядовою організацією «Форум розвитку громадянського суспільства» у співпраці з Департаментом інформації та зв'язків з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України. Розробка відбувалася в рамках проєкту «OGP_UCHANGE: Новий стандарт відповідального партнерства», який підтримали ЄС та OGP Європа через програму «EU for Integrity». Більше інформації доступно тут: «Форум розвитку громадянського суспільства», Open Government Partnership, <https://www.ogp.csd.org.ua>.